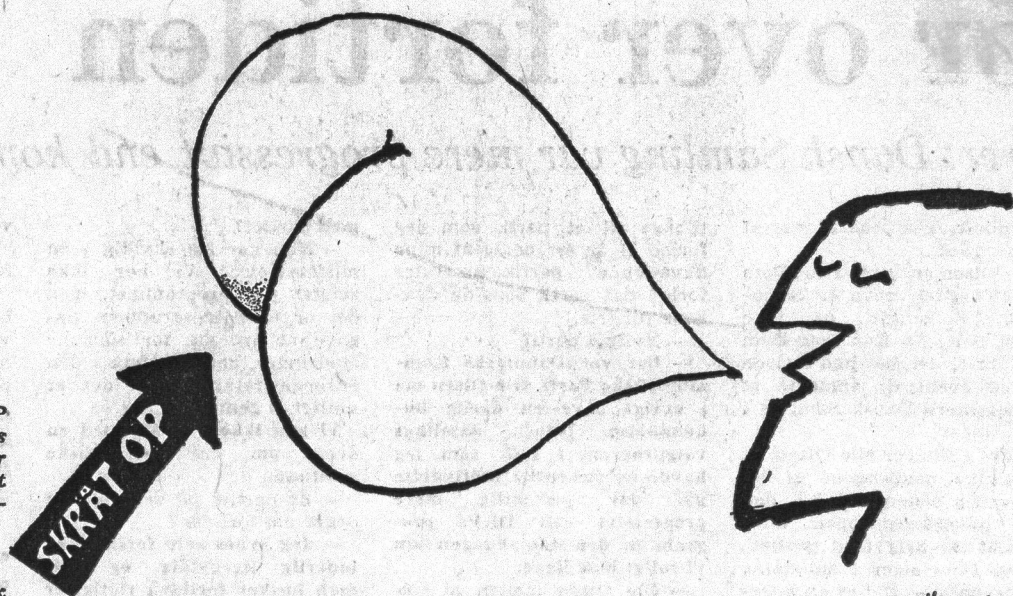

OP I RØVEN OG SKRAT OP
med enhver arbejdsplads
ethvert kontor
og enhver overordnet
i ethvert forhold —

Tegning af Poul Holck

Signalement af en overgangstid

Dan Turells lange besværgelse af det danske samfund

Dan Turell: Manjana. (Arena og Arkiv For Ny Litteratur, 256 sider, abonnementspris: 35 kr., løssalg: 79,50 kr.).

DE GAMLE irokesere havde den skik at træde et skridt tilbage og bryde ud i et højt skrig eller et ritual, når de havde ytret sig ved rådsbålet. På denne måde oplevede de, at de gennembrød det glasagtige tæppe, som ordene lægger om alting, ligesom de følte, at det, de sagde, først blev virkeligt, når kroppen og ritualet fik del i det.

Det er i overvejende grad det samme nærvær på trods af sprog og fremmedgørelse, som Dan Turell forsøger at bringe til veje i sit omfangsrige værk Manjana.

SPROGET er ikke nogen tanke, endsiige dens forudsætning eller medium, hævder Turell, sproget er derimod (eller burde være det) en *sanseliggørelse* af det, der har kunnet kaldes en tanke. Men når det ikke desto mindre er blevet til reflekser, skyldes det mest af alt, at sproget har besat og overvundet kroppen og dens sanser. Sproget bliver således en dæmon, der må uddrives, og en af måderne, dette kan ske

på, er gennem ritualet, sådan som det var tilfældet hos irokeserne, eller sådan som Dan Turell hårdnakket forsøger det i Manjana Theme Song, der er en lang besværgelse af det danske samfund og slutter således:

OP I RØVEN og SKRAT OP
med enhver arbejdsplads
ethvert kontor
og enhver overordnet i
ethvert forhold

OP I RØVEN
Der er ubegrænset plads

OP I RØVEN
med alt hvad der lader
sig gøre

OP I RØVEN
med Buster Larsen,
Prins Henrik og Bjørnhof

OP I RØVEN
med Gitte Hænning, Jørgen
Mylius og Leif Panduro

OP I RØVEN
med Bro Brille, Ole Lauritzen
og Viggo Kampmann

OP I RØVEN og SKRAT OP
med den unge den gamle
den midaldrende den for-
længst DØDE Marx

OP I RØVEN
med Lenin og Stalin
og alle andre rådnende lig
OP I RØVEN

OG OP I RØVEN
med de øverste
fordi de lader det køre

som det gør
OG OP I RØVEN
med de nederste
fordi de lader dem gøre det
OP I RØVEN

med Historien og Fremtiden
og 70'ernes Udfordringer
OP I RØVEN
med Nationalproduktet og
Valutabalancen

OP I RØVEN SKRAT OP
SKRAT OP I RØVEN
MED DET HELE.

MANJANA, som hovedpersonen hedder i Turells bog, er både en vision og en vished om et andet og kærligere samfund end det bestående, og vejene, Manjana anviser i den forbindelse, er båret af en erkendelse af, at ethvert forsøg på at komme ud af de nuværende normer er at foretrække fremfor nogen som helst vej ind i dem.

På samme måde anser Turell den konsekvente ligegyldighed over for magtsystemet som værende stærkere end et hvilket som helst engagement (Bl. a. derfor stemte Turell på Fedtmule ved det sidste valg. Ifølge Gallup vil nu omkring 18 pct. af den danske befolk-

Dan Turell

ning indtage nøjagtig den samme attitude ved et forestående valg.)

Om noget er Manjana et tidsbillede, som dels udspringer af forfatterens erfaringer fra sprogdebatten og beatkulturen, og dels udspringer af hans nære kontakt med mennesker og miljøer i det indre af København.

'MANJANA' er ikke nogen let læst eller anmeldt bog, alene bogens typografi, der dels er håndskrift, dels står med forskellige tryktyper, nu og da på engelsk, forhindrer dette.

På den anden side er der næppe siden Inger Christensens Det udkommet et mere påtrængende signalement af den overgangstid, som flere og flere oplever på deres krop lige nu.

VAGN LUNDBYE

PS. Manjana, som er trykt i lp-format, koster i løssalg ikke mindre end 79,50 kr. I betragtning af, at de fleste af Turells bøger er bekostet af ham selv, samt at disse bøger kan fås gratis ved henvendelse til forfatteren, bør denne pris i dette tilfælde ikke vække større forargelse.